

- 6 'Ο Νικ. Λύτρας, τὴν προσωπογραφίαν νέας κόρης ἑλληνικῶς ἐνδεδυμένης, καὶ τὴν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος εἰς ἐλαιογραφίαν, κατὰ φυσικὸν μέγεθος, ἀντιγραφείσαν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ ρωσικῷ νῶ τοιχογραφίας, καὶ ἄλλα ἔργα.
- 7 'Ο Γ. Φυτάλης, πρὸς τῷ ἐν τῷ Κοντοσταυλείῳ διαγωνισμῷ βραβευθέντι ἀγάλματι τοῦ ποιμένος, εἰς φυσικὸν μέγεθος, κατ' ἰδίαν αὐτοῦ ἐπινόησιν, ἐξέθηκε καὶ τὸν φρουρὸν Ἑλληνα τοῦ 1821 εἰς μάρμαρον κατεργασθέντα, ὁμοίως κατ' ἰδίαν ἐπινόησιν.
- 8 'Ο δὲ Α. Φυτάλης ὁμοίως πρὸς τῷ βραβευθέντι ἐκ γύψου ἀγάλματι τοῦ διαγωνισμοῦ, ἐξέθηκε καὶ Ἀρκάδα αὐλοῦντα ἐκ μαρμάρου, τὴν προτομὴν τοῦ Κοραΐ παραγγελλθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐν Πειραιεὶ φιλοκάλου Α. Ράλλη, μικρὸν ἀγάλματιον ἀγγέλου, πρόπλασμα ἀγάλματος διὰ τι ἐν Σύρῳ μνημεῖον, καὶ τὴν προτομὴν ἐκ μαρμάρου τοῦ ἀειδύμου Νεοφύτου Βάμβα.
- 9 'Ο ξυλογλύπτης Φ. Πέμμας, μαθητὴς τοῦ σχολείου, καὶ ὁ λεπτοεργὸς Σκουβερίλιν, ἐξέθηκαν ἀρχιτεκτονικὸν θρόνον διὰ τὴν Ἑκκλησίαν τῆς Ἀγ. Εἰρήνης, κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ Α. Κανταντζόγλου δοθέν σχέδιον.
- 10 'Ο Λεωνίδας Τόρτης, τὴν προτομὴν τοῦ Ναυάρχου Μιαούλη ἐξ ὀρειχάλκου.
- 11 'Ο Ἑρρ. Μαρκέτης, διάφορα ἔργα ζωγραφικῆς.
- 12 'Ο Ἰω. Καλόφωνος " " "
- 13 'Ο Π. Δημητρίου, διάφορα ἔργα ἀρχιτεκτονικῆς προοπτικῆς.
- 14 'Ο Θ. Βοσκούδακης " " "
- 15 'Ο Ἀρ. Ρομπέρ, διάφορα ξυλογραφικὰ καὶ χαλκογραφικὰ ἔργα καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ φιλέλληνος Εὐνάρδου.
- 16 'Ο Σπ. Λαμπράκης " " "
- 17 'Ο Σπ. Γούζουλας " " "
- 18 'Ο Ν. Γούζης " " "
- 19 'Ο Ἰω. Πλατὺς " " "
- 20 'Ο Γ. Παναγιωτάκης, χαλκογραφικὸν ἔργον.
- 21 'Ο Γρηγ. Ἀθανασίου, ἀρχιτεκτονικὰ κοσμήματα.
- 22 'Ο Γ. Ζιζίλας " " "
- 23 'Ο Δ. Μέγκλης, γυψογραφικὰς εἰκόνας.
- 24 'Ο Α. Βασιλείου " " "
- 25 'Ο Μ. Φυτάλης " " "
- 26 'Ο Ἱεροδιάκονος Γρηγόριος, εἰκόνα ἀγιογραφικὴν.
- 27 'Ο Ἰω. Κ. Φσιριγότης, εἰκόνα περικτῶσαν τὴν Θεομήτορα.
- 28 'Ο Ἰω. Α. Θεοδωράκης, σχέδιον γραφικῆς.
- 29 'Ο Πάνος Κομποτής, πλοῖον.
- 30 'Ο Κ. Γιαννακόπουλος, ἀνθοδέσμην ἐκ φυσικῶν ἀνθέων.
- 31 'Ο Μ. Παππαδόπουλος, ἀγιογραφίαι.

Ἐκ δὲ τῶν ἐκτὸς τοῦ σχολείου,

- 1 'Ο Κ. Α. Τσόκος, ζωγράφος ἐκ Ζακύνθου, τὴν

προσωπογραφίαν τῆς Κ. Θεοχάρη καὶ διαφόρους προσωπογραφίας.

- 2 'Ο Κ. Ι. Ρόττας μικρογραφικὰς εἰκονογραφίας.
 - 3 'Η Κ. Ὀλυμπιάς Ὀλυμπίου, ὑδρογράφημα.
 - 4 'Η Κ. Βάριγγα Παπαρηγοπούλου τὸ πρῶτον ὑπ' αὐτῆς σχεδιασθὲν ὑδρογράφημα.
 - 5 'Η Κ. Μυρίνη Βάρδογλη, γυναικεῖα ἐργόχειρα.
 - 6 'Ο Κ. Ἀθ. Δουραύτης, δείγματα μετὰξης, κουκυλίων καὶ ἐλκίων ἐκ τοῦ ἐργασταρίου αὐτοῦ.
 - 7 'Ο Κ. Ρ. Βέρτ, διάφορα βιβλιοδετικὰ ἔργα.
 - 8 'Ο Κ. Χρ. Τσαντίλας, διάφορα χρυσοκέντητα ἐργόχειρα ἐκ τοῦ ἐργασταρίου αὐτοῦ.
 - 9 'Ο Κ. Ν. Γ. Παπᾶ Ἰωάννου, διάφορα φέσια ἐκ τοῦ ἐργασταρίου αὐτοῦ.
 - 10 Οἱ ΚΚ. ἀδελφοὶ Τσαουτσόπουλοι, διάφορα φέσια ἐκ τοῦ ἐργασταρίου αὐτῶν.
- Ἄλλοι δὲ μαθηταὶ ἐξέθηκαν διάφορα γυνήσματα.

(Ἐπεταὶ τὸ τέλος.)

Η ΚΑΛΥΒΗ.

Διήγημα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.

(Συνέχεια. Ἰδε Φυλλ. 161.)

—οοο—

— Ἀνέβα εἰς τὸ δωμάτιόν σου, Σοφία, εἶπε μαιληγίως ὁ ἐνωμοτάρχης ἀσπασθεὶς τὴν κόρην του· τὸ κατ' ἐμὲ θὰ περιμένω νὰ με εἰδοποιήσουν τί ἀπέγινεν ὁ ταλκίπωρος δασοφύλαξ.

— Δὲν θέλεις νὰ μείνω εἰς τὴν συντροφίαν σου;

— Ὅχι, διότι βράζω ἀπὸ θυμόν· καὶ χωρὶς νὰ θέλω εἶναι ρόδος μὴ ξεσπάτῃ εἰς σὲ τὴν καλὴν μου κόρην.

— Καλὴ νύκτα λοιπόν.

— Καλὸν ἐξήμερωμα.

Καὶ ἀνέβη ἡ νέα εἰς τὸν κοιτῶνά της ὅλη περί-
δακρυς.

Ἐν τοσούτῳ ὁ ἐνωμοτάρχης διεσκελίζετο τὴν αἰθουσαν, μυκώμενος μὲν ὅτε δὲν ἔλεγε τίποτε, καὶ βλασφημιῶν ὅτε ἤνοιγε τὸ στόμα· ἀλλ' ἡ ταχίστη μετὰδρασις ἀπὸ τῆς εὐθυμίας εἰς τὴν δυσθυμίαν, ὁ πλειότερος παρὰ τὸ σύνθημα οἶνος τὸν ὁποῖον ἔπινε, καὶ ἡ ἀκατάσχετος ὀργή του, ἐπέφερον σφοδροτάτην κεφαλαλγίαν.

— Θὰ μ' ἐβλάψαν, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, τὰ ἄνθη ταῦτα.

Καὶ ἀναλαβὼν τὴν γάστραν τῶν καρποφύλλων μετέφερον αὐτὴν ἐκτὸς τοῦ παραθύρου.

Τὴν ἐπιοῦσαν ὁ Ἰσιδωρος, βχθέως ἐτι ὄρθρου,

διευθύνθη πρὸς τὸ κατάστημα τῆς χωροφυλακῆς, πάλλων τὴν καρδίαν καὶ ἀνέσυχον ἔχων τὸν ὀφθαλμόν.

Ἦ εὐτυχία! τὰ καρπούφυλλα ἦσαν εἰς τὸ παράθυρον. Ταῦτα ἰδὼν ἐπανῆλθεν σκιρτῶν εἰς τὸ ἔργον του, ἐφάλλεν ἐνῶ ἔσκαπτεν ὅσα ἄσματα ἤξευρε, καὶ ἀφοῦ τὰ ἐτελείεωπεν ἐπεῖρεν ἄλλα νέα. Περὶ δὲ τὴν δευτέραν ὥραν μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐργασίας, διευθύνθη καὶ αὖθις πρὸς τὸ χωροφυλακεῖον.

Ὁ ἐνωμοτάρχης ἴστατο παρὰ τὴν θύραν τὰς χειρας ἔχων ὀπισθεν, καὶ συρίζων ἐμβρατήριον.

— Νὰ τολμήσω; ἐσυλλογίζετο ὁ Ἰσιδωρος. Πλὴν ἐμπρὸς, τὸ δυσκολώτερον ἔγεινε.

Καὶ προχωρήσας σιωπηλῶς, ἐχαίρετισεν εὐσεβάστως.

— Πάντα σὲ βλέπω ἐμπροσθέν μου! ἀνερώνησεν ὀργίλως ὁ ἐνωμοτάρχης· τί θέλεις;

Τὰ ὄρος τοῦ ἐνωμοτάρχου κατεθρυβήσε τὸν ταλαίπωρον, ὄντα ἤδη ἀρκετὰ τεταραγμένον· τί λοιπὸν ἐσήμενον τὰ ἐκτὸς τοῦ παραθύρου αὐτοῦ;

— Κύριε ἐνωμοτάρχα, ἀπεκρίθη ἀγωνιζόμενος νὰ ὑπομειδιάσῃ, ἡ Σοφία θὰ σὰς ὠμίλησε. . .

— Διὰ τί;

— Διὰ . . . τὰς ιδέας μας.

— Τί ιδέας; τί κοινὸν μεταξὺ τῶν ιδεῶν σοῦ καὶ τῶν ιδεῶν τῆς κόρης μου.

— Βλέπω ὅτι θέλετε νὰ μὲ τυραννήσετε· ἐπειδὴ ὁμῶς ἤξεύρω ὅτι τὰ ἐμάθετε ὅλα. . .

— Τί ἐμάθη; τί μυστήρια εἶναι αὐτά;

— Ἐπειδὴ ἡ Σοφία σὰς τὰ εἶπεν ὅλα, ἄς σὰς τὰ εἰπῶ καὶ ἐγώ· ἡ κόρη σας καὶ ἐγὼ ἀγχαπώμεθα πρὸ ἑνὸς ἔτους. Καὶ ἐπειδὴ δὲν μ' ἐβλέπετε μὲ καλὸν μάτι σὰς ἐφοβούμεθα καὶ δὲν σὰς τὸ ἐλέγαμεν. Χθὲς ὁμῶς, τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς σας, ἡ Σοφία ἐνόμισε κατάλληλον τὸν καιρὸν νὰ σὰς τὸ εἰπῇ, καὶ ἐπειδὴ τὴν ἰκούσατε χωρὶς νὰ δυσχεραστῇτε, σὰς ὁμολογῶ καὶ ἐγὼ ὅτι ὁ γάμος αὐτός. . .

Καὶ ὁ μὲν Ἰσιδωρος ἦτο εὐδιάθετος νὰ εἰπῇ καὶ πολλὰ ἄλλα· ὁ δὲ ἐνωμοτάρχης τὸν ἤκουε χαίνων, καὶ ἔχων τεντωμένους τοὺς ὀφθαλμούς ὡς ἂν ἦτο ἐνώπιον τοῦ διαβόλου. Ἐπὶ τελους ὁ Ἰσιδωρος ἐθεώρησε τὴν ἀπορίαν αὐτὴν τόσῳ ἀνεξήγητον, ὥστ' ἐνόμισε καλὸν νὰ σιωπήσῃ. Καὶ στρέψας τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸ παράθυρον δὲν εἶδε τὰ καρπούφυλλα. Παρατηρήσας ἐκ νέου τὸν ἐνωμοτάρχην, εἶδεν ὅτι ἴσατο μὲν σιωπηλῶς, ἀλλ' ὅτι διεσκαδάζετο μικρὸν κατὰ μικρὸν ἡ ἐκπληξίς του.

— Ἀθλίε! ἀνέκραξεν ὁ χωροφύλαξ, τολμᾷς νὰ μὲ περιπαίξῃς καὶ κατὰ πρόσωπον;

— Πῶς; ἀνερώνησεν ὁ Ἰσιδωρος ἐκπλαγῆς καὶ αὐτός.

— Ἀκόμη! ἐκραύγασε μαινόμενος ὁ ἐνωμοτάρχης, καὶ ἀνυψώσας τὴν χεῖρα ἀπειλητικῶς.

Ἐρύθημα ἀνέβη εἰς τὰς παρειάς τοῦ νέου.

— Δὲν θὰ τολμήσῃς! εἶπε πρὸς τὸν ἐνωμοτάρχην.

— Πῶς, ἄθλιε! ἐρχεσαι νὰ μὲ περιπαίξῃς κατὰ πρόσωπον, καὶ δὲν θὰ τολμήσω νὰ λοιπὸν!

Καὶ βρεῖα κατέπεσεν ἡ παλάμη του ἐπὶ τῆς παρειᾶς τοῦ Ἰσιδωρου.

Τὰ χεῖλη τοῦ νέου ἐγίνοντο κάτωχρα, καὶ τοὺς ὀφθαλμούς του ἐκάλυψε νέφος ἐκδικήσεως. Ὁρμησε λοιπὸν κατὰ τοῦ ἐνωμοτάρχου· ἀλλὰ φωνή τις ὑπολαβοῦσα ἀνεχαίτισε τὸν ἀνυψωθέντα βραχίονά του.

— Ἰσιδωρε! . . . Ἰσιδωρε! εἶναι ὁ πατήρ μου!

Καὶ ὁ Ἰσιδωρος ἐφυγαν ἐξευγόμενος ἀπειλᾶς. . . Εἶναι ὁμῶς, ἔλεγεν, ὁ πατήρ της.

— Καλὰ τοῦ τὴν κατέφερες, ἐνωμοτάρχα, εἶπεν ὁ ἕτερος τῶν χωροφυλάκων ἐξελθὼν ἀπὸ τὸ ἱπποστάσιον· καλὰ νὰ τὸ πάθῃ.

— Βέβαια, ἀπεκρίθη ὁ ἐνωμοτάρχης, χωρὶς νὰ ἐννοῇ τί ἔλεγε, τότε εἶχε παραχθῇ. Εἶναι δυνατόν νὰ φθάσῃ τις εἰς τόσῃν αὐθάδειαν!

— Ποίαν;

— Τίποτε.

— Σοφία!

Ἀλλ' οὔτε φωνὴ οὔτε ἀκρόατις.

— Τί τρέχει πάλιν; εἶπε καθ' ἑαυτὸν ἀνυσχῶν. Καὶ ἀνέβη εἰς τὸ δωμάτιον τῆς θυγατρὸς του.

— Σ' ἐφώνηξα, Σοφία, δὲν μὲ ἤκουσες;

— Ναί, πάπα μου.

— Λοιπὸν διὰ τί δὲν ἦλθες;

— Συγχώρησέ με δὲν αἰσθανόμην τὸ ἑαυτὸν μου καλὰ.

— Τόσῳ χειρότερα· ἤθελα νὰ σ' ἐρωτήσω ἐὰν γνωρίζῃς τὸν Ἰσιδωρον, καὶ μέχρι τίνος μὲ ἠπάτησεν. . . .

— Ὅχι σήμερον, πάπα μου· ἡ σκηνὴ ἐκείνη μ' ἐτάραξε. . . Μὴ μ' ἐρωτᾷς, διότι δὲν ἔμπορῶ νὰ σ' ἀποκριθῶ. Αὐριον ἂν θέλῃς. . . ἢ καὶ τὸ βράδυ. Πλὴν τώρα σὲ παρακαλῶ ὄχι.

— Ἔστω. . . Διάβολε! ἐφιθύριζεν ὁ ἐνωμοτάρχης ἐνῶ κατέβκινεν εἰς τὴν αὐλήν· αὐτὸ μόνον μὲ ἔλειπεν.

Ὁ δὲ χωροφύλαξ, εἶπε πρὸς αὐτόν.

— Ἄν εἶσαι πάντοτε εὐδιάθετος νὰ ὑπάγῃς εἰς Μοντινυί, ἐπειδὴ θὰ ὑπάγω πρὸς ἐκεῖνα τὰ μέρη, σὲ συνοδεύω ἕως εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁρόμου.

— Ὁ περίπατος θὰ μὲ διεσκαδάσῃ, ἐσυλλογίσθη ὁ ἐνωμοτάρχης. Ναί, ἀπεκρίθη, βοήθησέ με νὰ βάλω τὴν στολὴν μου, καὶ περαινόμεν.

Ἐνῶ δὲ διήρχοντο διὰ τοῦ δάσους, εἶδον τὴν καλύβην.

— Ἰδοὺ τὸ καταγόνιον, εἶπεν ὁ χωροφύλαξ.

— Θὰ τὸν διορθώσωμεν, ἀπεκρίθη ὁ ἐνωμοτάρχης.

— Μία ιδέα μὲ ἦλθεν, ἐπανέλαθεν ὁ χωροφύλαξ· νὰ παίξωμεν μίαν εἰς τὴν γερόντισσαν νὰ τὴν εἰπῶμεν ὅτι ἐπαθεν ὁ υἱὸς της ἐκεῖνο τὸ ὅποιον συ εἶπες εἰς τὸν σύντροφόν μου.

Καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν καλύβην, εὔρον μόνην, ὡς ἤλπιζον, τὴν κυρίαν Βουχτέ.

— Κύριοι, εἶπεν ἡ πλέκουσα γραῖα ἀνεγερθεῖσα· ἀλλ' ἀνίσυχος διὰ τὴν ἀπροσδόκητον ἐπίσκεψιν δὲν ἐδυνήθη νὰ προσθήσῃ τι πλεονέτερον. Οἱ ὀφθαλμοὶ

της προσηλώθησαν ἐπὶ τῶν χωροφυλάκων ὡς δύο σημαῖα ἐρωτηματικά.

— Δὲν ἐπερίμενες, εἶπεν ὁ χωροφύλαξ, τὴν ἐπισκεψίν μας. Πλὴν διαβάνοντες ἀπ' ἐδῶ, ἐπτοχάσθημεν, ὁ ἐνωμοτάρχης κ' ἐγὼ νὰ ἐλθωμεν, νὰ σε δώσωμεν εἰδήσεις τοῦ υἱοῦ σου.

— Τοῦ Ἰσιδώρου! ἀνερώνησεν ἡ γραῖα· τί ἐπαθεν;

— Εἶναι τρομερὸς ληθοθήρας ὁ υἱός σου.

— Ἴδου τὸ τουρέκι του, ἐπανελάθεν ἡ γραῖα, δακτυλοδεικτικῶς αὐτὸ κρεμάμενον.

— Τὸ τουρέκι τὸ μεταχειρίζεται τὴν νύκτα, τὴν ἡμέραν ὁμοῦ σπαίνει δίχτυα.

— Ποτέ του!

— Ἐννοεῖται ὅτι θὰ ὑπερκασισθῇ τὸν υἱόν σου σήμερον ὁμοῦ. . . .

— Ὑπὸ γε νὰ ἐργασθῇ.

— Νὰ στήτῃ δίχτυα· δυστυχῶς ὁμοῦ. . .

— Τί;

— Θέλων νὰ γλυτώτῃ ἀπὸ τὰ χέρια μας, ἐπῆσεν ἀπὸ ἑνὸς βράχου. . .

— Καὶ τὸν ἐπιάσατε;

— Ἐσπασε τὸ ποδάρι του.

— Θεέ μου! ὁ Ἰσιδωρός μου! τὸ παιδί μου!

Καὶ ὁδυρομένη ἤθελε νὰ ἐξέλθῃ· ἀλλὰ τοσοῦτον εἶχε ταρχθῇ ὥστε δὲν εὑρίσκει τὴν θύραν.

— Μὴν ταρχάττεται τόσο, εἶπεν ὁ χωροφύλαξ· τὸ ποδάρι σπάνει, πλὴν ἐμβαίνει πάλιν εἰς τὸν τόπον του. . . τὸν ἐσῆκωσαν καὶ τὸν περιποιῶνται· θὰ ἐλθῇ καὶ μετὰ τὰ δύο του ποδάρια ἐδῶ.

Εἶπον καὶ ἀτεχώρησαν.

— Ἐνόμιζες ποτέ, εἶπεν ὁ χωροφύλαξ πρὸς τὸν ἐνωμοτάρχη, ὅτι θὰ ταρχθῇ τόσο· ἡ παληόγρη ἐκείνη;

— Τὸ κακὸν δὲν εἶναι μεγάλον, ἀπεκρίθη ὁ ἐνωμοτάρχης· μετ' ὀλίγον θὰ ἐλθῇ ὁ υἱός της καὶ θὰ ἡσυχάσῃ.

— Καλὰ τῆς τὴν ἐπαίξαμεν, ἐνωμοτάρχα.

Ἡ δὲ γραῖα μείνισα μόνη, ἐστάθη ἐπὶ μικρὸν ὡς κεραυνόπληκτος. Ἐπρεπε νὰ γνωρίζῃ τις κατὰ βάθος τὴν καρδίαν της διὰ νὰ ἐννοήσῃ τί ἐπαχε τὴν ὥραν ἐκείνην. Εἰς τὸν Ἰσιδώρον εἶχε συγκεντρώσει ὅλον της τὸ φίλτρον, δι' αὐτὸν ἔζη, αὐτὸν καὶ μόνον ἐσκέπτετο, δι' αὐτὸν ἀνησύχει καὶ εἰς αὐτὸν εἶχε προσκολλημένον τὸν νοῦν της ὅσας ἦτο ἀπὼν ἐν λόγῳ αὐτὸν μόνον ἔβλεπεν εἰς τὸν κόσμον· προσευχομένη, ὑπὲρ αὐτοῦ ἐδέετο τὸν Θεόν, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπεκαλεῖτο τὰς εὐλογίας του. Φαντασθῆτε λιπὸν ὑποῖα ὑπῆρξεν ἡ ἀπελπισία της ὅτε ἤκουσε τὸν χωροφύλακα· ἡ κεραλή της ἐγύριζε· καὶ χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ποῦ ἔπρεπε νὰ ζητήσῃ τὸν υἱόν της, ἀπεράσισε νὰ ἐξέλθῃ. Ἀλλ' ἡ ταρχὴ κατὰβαλοῦσα αὐτήν, μὴ ἔχουσαν μάλιστα πολλὰς δυνάμεις ἕνεκα τῆς προδεηκυίας ἡλικίας της, τὴν ἐμπόδισε νὰ προχωρήσῃ. Ταλαίπωρος γραῖα! πρὸ μικροῦ ἦτο τόσο ὑγιής, καὶ τώρα τόσο ἡδυνάτηται, ὥστε μόλις ἐδύνάτο νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ κήπου της. Πεποίθησιν ὁμοῦ ἔχουσα εἰς τὴν καρ-

δίαν της ἐπροχώρησε· πλὴν μόλις ἔκχευε ὀλίγα βήματα καὶ ἔπεσεν ἄλαλος ἐπὶ τοῦ χόρτου. Καλὰ τῶντι τῆς τὴν ἐπαίξαν, ὡς ἔλεγεν ὁ χωροφύλαξ.

Ἐν τοσοῦτῳ ὁ Ἰσιδωρός, δυσανασχετῶν διὰ τὴν ὕβριν, ἔτρεχεν ὡς παράφρων εἰς τὰ δάση, ἀπορεύων ὅποιον ἀπῆντα, καὶ τρέχων νὰ κρύψῃ τὴν ἐντροπὴν καὶ τὴν θλίψιν του εἰς τὰς ἐρήμους· τρομερὰ πάλιν συνεκροτεῖτο ἐντὸς τῆς καρδίας του, καὶ τὸν κατεσπάρατταν. Ἐδάσῃ, ἔλεγε δεινοπαθὼν, καὶ ὁμοῦ δὲν ἐκδικήθην. . . Σοφία! Σοφία! μετὰ κατέπεισες, ἀλλὰ τίς θὰ ὑπερισχύσῃ; ἡ ἀγάπη μου ἢ ἡ ἀγανάκτησίς μου; Ὁ ἐνωμοτάρχης δὲν ἤξευρε τίποτε, διότι ἡ Σοφία δὲν τὸν εἶχεν ὁμιλήσει. Ἀλλὰ τὰ κερυόφυλλα; Ὅπως δὴ ποτε, τώρα ἀφοῦ ἀρχισα θὰ ἀποταλειώτῃ ἐκείνη. Καὶ τότε ἂς κρίνῃ μόνος του. Ἄν συγκραταθῇ, ὅλα θὰ τὰ λησμονήσω. . . θὰ πεθασθῶ τὸν πατέρα τῆς γυναικός μου. Ἄν ὁμοῦ ἀποποιήθῃ. . . τότε ἂς δῶται· θὰ ἐκδικηθῶ. Πῶς ἄλλαξαν ὅλα ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας! Χθὲς ἦμην εὐτυχής· μόλις ἐπρόδραπα μικρὴν τινὰ δυσκολίαν· ἀγαπώμεθα μετ' ἀθωότητα, μετ' ἡσυχίαν, ἐν τῷ κρυπτῷ. Καὶ σήμερον! πᾶθῃ, μίσος, θυμὸς. . . ὁποῖον ἄρα γε θὰ εἶναι τὸ τέλος;

Ὁ ἥλιος ἔδυσεν ἐν τοσοῦτῳ, καὶ ἐπῆλθε τὸ διαπεραστικὸν ψῆχος τῶν πρώτων νυκτῶν τοῦ Ἀπριλίου. Ὁ Ἰσιδωρός, ὅστις οὔτε εἶχε φάγει τίποτε ἀπὸ τῆς πρωΐας, οὔτε ἐνθυμείτο ὅτι ἦτο νῆστις, ἐνθυμήθη ὅτι ἡ μήτηρ του θὰ τὸν ἐπερίμενε, καὶ διευθύνθη ἀργοπατῶν πρὸς τὴν καλύβην. Τοῦτο θα συμβῇ, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ ἐνωμοτάρχης· θ' ἀποκριθῇ ναὶ ἢ ὄχι, καὶ ἀπὸ τὴν ἀποκρίσιν του κρέμαται ἡ ἀπόφασίς μου.

Καὶ ἀνοίξας τὴν θύραν τοῦ κήπου τοῦ ἤκουσε τὸν σκύλον του ὕλακτοῦντα, καὶ μετ' αὐτὸν φωνὴν ἀσθενῆ μόλις λέγουσαν· Ἰσιδωρε! . . Ἰσιδωρε!

— Τί τρέχει, ἀνέκραξεν.

— Ἰσιδωρε. . . υἱέ μου! ἐπανελάθεν ἡ φωνή.

— Ἡ μάνα μου!

Καὶ δραμῶν ἐνεγκαλίσθη καὶ ἀνέσκηωσεν αὐτήν, καὶ μετέφερεν εἰς τὴν καλύβην. Ἐν ἀκαρεῖ ἤναψε πυρὴν, καὶ ἔφερε πλησίον αὐτῆς τὴν κλίνην ἐφ' ἧς εἶχεν ἀποθέσει τὴν μητέρα του.

Ἀλλ' ἡ ταλαίπωρος εἶχεν ἐκ νέου λειποθυμήσει· ἀφ' ἧς στιγμῆς εἶχε τὸ πρῶτον λειποθυμήσει, ἀνέλαβε πολλάκις τὰς αἰσθήσεις της· ἀλλ' ἡ ψυχρὰ τῶν δένδρων σκιά ἐπάγωσε τὸ αἶμα καὶ παρέλυσεν τὰ μέλη της. Πλὴν τούτου ἡ ἀπουσία τοῦ υἱοῦ της ἐπηύξησε τὸ μαρτύριόν της· ἀνακαλοῦσα εἰς τὴν μνήμην τὴν διήγησιν τοῦ χωροφύλακος ἡσθάνετο ἔτι μᾶλλον ἐκλειπούσας τὰς δυνάμεις της, καὶ διὰ τοῦτο ἐπίστευεν ὅτι ἤγγισεν ὁ θάνατός της. Ἐδέετο λοιπὸν ἀδίκως τὸν Θεόν ὑπὲρ τῆς μακροβιότητος καὶ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ υἱοῦ της.

Ὅτε δὲ θαρμυνηθεῖσα ἀνέκυψε καὶ εἶδε πλησίον της αὐτόν.

— Εἶσσι πληγωμένους; ἠρώτησεν ἀνησυχῶς.

— Ἐγώ!

— Ἠλθον ἐδῶ. . . .

— Ποιοί;

— Οί χωροφύλακες.

— Καί τί ήθελαν;

— Ήτον καί ὁ ἐνωμοτάρχης· πλὴν ὁ ἄλλος μὲ τὸ εἶπε.

— Τί σέ εἶπεν;

— Ὅτι σέ ἐπίασαν, καί ὅτι ἐσπασες τὸ ποδάρι σου.

— Ἐσπασε τὸ ποδάρι μου!

Καί σκυθεῖς περιήλθε τρέχων καί πηδῶν τὴν αἵθουσαν.

— Δόξα σοι ὁ Θεός! ἀνερώνητεν ἡ γραῖα. Μ' ἐγέλασαν. Οἱ κακοὶ ἄνθρωποι. Πλὴν ἂν δὲν ἐπίασαν σέ, ἐφόνευσαν ὁμῶς ἐμὲ, ἐπρόσθεσε μὲ φωνὴν ἀσθενεστάτην.

Καί ἐκλείσσε τοὺς ὀφθαλμούς.

Ὁ δὲ Ἰσιδωρος, εἰ καί περίεργος νὰ μάθῃ τὰ διατρέξαντα, ἐσιώπησε διὰ νὰ μὴ ταραξῇ τὴν ἀσθενῆ. Καί πάλιν χωροφύλακες! ἔλεγεν ἀτενίζων τὴν μητέρα του. Ὁ Θεός νὰ βοηθήσῃ νὰ μὴν αὐξήσουν οἱ λογαριασμοί μου μὲ αὐτούς!

Τὴν δὲ νύκτα ἡ γραῖα ἐπαθε σφοδρὸν πυρετὸν, μεθ' ὃν ἐπῆλθε παραφροσύνη· ἀνεξήτει ἀκαταπύστως τὸν υἱὸν της· τὸν ἔβλεπε κατὰ ματωμένον καί νεκρὸν τὸν ἐρίλει, τὸν κατέβρεχε μὲ δάκρυα, καί ἐπὶ τέλους μειδίαμα δέστελλε τὰ κάτισχνα γαῖλα της. Δὲν εἶναι, ἔλεγεν, ἀληθινόν· ὁ υἱός μου δὲν ἀπέθανε. . . δὲν εἶναι πληγωμένος. . . νά τοι. Ἀλλὰ τὸ ψεῦδός σας μ' ἐφόνευσε.

Τὴν αἰγρὴν ἰδὼν ὁ Ἰσιδωρος, ὅτι ἡ μήτηρ του ἐκοιμήτο ἡσυχῶς, μετέβη εἰς τὸ χωρίον καί ἐμήνυσε τὸν ἱατρὸν, καί ἐπανεῆλθε φέρων τὴν Κυρα-Γιαννοῦλαν.

Τὴν παραφροσύνην εἶχε διαδεχθῇ βόθος βαθύ· ἀλλ' ὅτε ἐξύπνησεν, ἡ παραφροσύνη ἐπανεῆλθε, καί μόλις τὴν τρίτην ἡμέραν ἀνέλαβε τὸ λογικόν της, καθαρὸν ὡς πρότερον. Ἐν τῷ σπουδαίῳ ὁ Ἰσιδωρος ἔμειναν ἀδισκώπως πλησίον τῆς μητρός του ἀγρυπνῶν, ἂν καί ὁ ἱατρός, ὁ ἐφημέριος, ἡ Κυρα-Γιαννοῦλα τὸν ἠνάγκαζαν νὰ ἀναπαύθῃ ἄλλοτε τοὺς ὀφθαλμούς· ἔχων στεγνοὺς καί τὸ θέρμα πυρίρρεκτον, ἐκάθηντο αὐπνος καί αἴτιος.

Ἀναλαβούσα τὰς αἰσθήσεις της ἡ Κ. Βουατέ, διηγήθη πρὸς τὸν υἱὸν της τὴν ἐπίσκεψιν τῶν χωροφύλακων, ἀνενηνομήτως αὐτὴν μετὰ τῷ σπουδαίῳ ἀκριβοῦς, ὥστε δὲν ἐκτεμνίσθησαν οὔτε λέξιν. Διηγῆται προσέτι πῶς ὄρκαυσε εἰς ἀνείρεσίν του, ἀλλ' ἀτονήσασα, κατέπεσεν ἀναίσθητος. Ναι μὲν ὅτε παρερρόναι ἡ γραῖα ἐπανεῆλθεν ὅλα ταῦτα· ἀλλ' ὁ Ἰσιδωρος ἐδίσταζε νὰ πιστεύσῃ τὴν ἀπαυθροπλίαν τῶν χωροφύλακων. Ὅτε ὁμῶς ἤκουσε τὴν διήγησιν ταύτην, οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐξήρθησαν ὑπὸ ἀγανακτικῶς, καί ὑψώσας τὴν χεῖρα ἠτοιμάζετο νὰ ὀρκισθῇ ὅρκον τρομαρὸν· ἀλλ' ἐν βλέμματι τῆς μητρός, ἐπὶ νουήσας αὐτὴν ὅτι δὲν ἦτο καιρὸς ἐκδικήσεως, καί τὸν κατέστειλε. Πλὴν τούτου τὰς δυνάμεις του εἶχον ἐξαντλήσῃ ἡ αὐπνία καί ὁ πυρετός, καί πεσὼν μᾶλλον ἢ γονυπετήσας, περιέβαλε τὴν κο-

ραλὴν μετὰ τῶν χειρῶν του καί ἀντί νὰ προσευχηθῇ ἐκλαυσεν.

Ἡ Κ. Βουατέ ἀπέθανε τὴν νύκτα, μὲ τὴν χεῖρά της κρατοῦσα τὴν χεῖρα τοῦ υἱοῦ της, καί προφέρουσα τὸ ὄνομά του ὁμοῦ μὲ τὸ τοῦ Ἰησοῦ. Εἰς μάτην ἐπροσπάθησαν ν' ἀπομακρύνωσι τὸν Ἰσιδωρον· αὐτὸς ἔμεινε μέχρι τῆς ταρῆς πλησίον τῆς νεκρῆς. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἦτο ἀρκετὰ εὐπορος διὰ νὰ ἀγοράσῃ τόπον εἰς τὸ νεκροταφεῖον, παρεκάλει τὸν ἐφημέριον νὰ εὐλογῇ γωνίαν τινα εἰς τὸν κῆπον τῆς καλύβης, ὅπου τὴν ἐβύψεν. Ἐρώτησεν εἰς τὰς γωνίας τοῦ μνημείου ἰτέας, καί κατεσκεύασε μόνος του τὸν μαῦρον σταυρὸν τὸν ὁποῖον ἔστησεν ἐπὶ τοῦ μνήματος. Πᾶν ὅ,τι ἔτρεφε τὴν λύπην του, δὲν τὸ παρημέλει καί ἂν τις ἐξήτει νὰ τὸν ἀποτρέψῃ, διὰ τί; ἔλεγεν· ἡγάπων τὴν μητέρα μου, τὴν ἀγαπῶ ἀκόμη, καί δὲν θέλω νὰ τὴν λησμονήσω.

Πέντε ἢ ἑξ ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρός του, μὴ δυνάμενος νὰ ὑπάγῃ εἰς συνάντησιν τῆς Σοφίας, ἔγραψε πρὸς αὐτήν, καί τὴν παρεκάλει νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ἀκρὰν τοῦ δάσους. Ἡ νέα ἦλθε τὴν προσδιωρισμένην ὥραν, καί ἰδοῦσα μακρόθεν τὸν περιμαίναντα αὐτὴν φίλον της, ἔδραμε πρὸς αὐτὸν καί ἀνέκραξε μετὰ δακρύων.

— Ἡ ταλαίπωρος ἡ μάνα σου!

— Ναι, ἀπεκρίθη ὁ Ἰσιδωρος· ἔμεινα μόνος εἰς τὸν κόσμον τοῦτον.

— Μόνος! ἀνερώνησε μὲ ὄρος ἐπιπλήξεως ἡ νέα.

— Ὁμιλήσεις βέβαια τὸν πατέρα σου. . . τί σέ ἀπεκρίθη;

Ἡ δὲ Σοφία χαμηλώσασα τοὺς ὀφθαλμούς ἐβέβησε.

— Βλέπεις λοιπόν, Σοφία, ἐπανεῆλθεν ὁ νέος ὅτι λέγων ὅτι ἔμεινα μόνος εἶχα δίκαιον; Πλὴν ἔγω θάρρος, καί εἶμαι ἐξοικειωμένος μὲ τὴν δυστυχίαν· εἰπέ με καθαρὰ τὴν ἀλήθειαν· ὅλα τ' ἀκούω.

— Σὲ ἀγαπῶ, Ἰσιδωρέ μου, σὲ ἀγαπῶ καί ὅταν οἱ ἄλλοι δὲν θέλουν, καί θὰ σέ ἀγαπῶ αἰωνίως. Εἶναι σφάλμα μου ἂν ὁ πατήρ μου δὲν θέλει ν' ἀκούσῃ λόγον; Ποτέ μου δὲν τὸν εἶχα ἰδῆν νὰ θυμώσῃ τόσο πολὺ. Ἐνόμισα ὅτι θὰ μὲ σκοτώσῃ τέλος πάντων εἶπεν· «ὄχι, ὄχι, ὄχι, ὄχι!» Ἰδοὺ ἡ πρώτη καί τελευταία λέξις μου. n.

— Ἀ!

— Πῆν ἀπὸ τινων ἡμερῶν. . . ἀπὸ ἀπέθανεν ἡ μήτηρ σου, ἐπρόσθεσε μετὰ γλυκύτητος ἡ Σοφία ὡς ἂν ἐροῦντο μὴ ἀνοίξῃ τὴν πληγὴν του, τὴν ἀκούω πολλάκις νὰ φωνάζῃ μὲ τὸν χωροφύλακα, ὡς νὰ ἤθελε νὰ μαλλώσῃ μαζὶ του· ἡξεύρω διὰ τί. . . Τί λέγεις; νὰ τὸν ὁμιλήσω ἐκ νέου; Ναι μὲν τρέμω ὅταν τὸ ἐνηνομήματι, πλὴν ἂν θέλῃς, δοκιμάζω καί πάλιν· τίς ἡξεύρει ἐπὶ τέλους. . .

— Περιττὸν εἶναι, Σοφία, σέ εἶπεν ὄχι, καί πάλιν θὰ σέ εἰπῇ ὄχι. Πλὴν τούτου. . . Ἀλλ' ἐνταῦθα ἐσιώπησε. — Γνωρίζω τί πρέπει νὰ κάμω, ἐπρασθεῖς ὡς ἐν εἶδει συμπεράσματος.

— Δὲν μὲ ἀγαπᾷ πλέον, Ἰσιδωρε;

— Δὲν σέ ἀγαπῶ; Ὅχι μόνον σέ ἀγαπῶ, Σο-

φία, ἀλλὰ ὀρκίζομαι ἐδῶ ὅτι ποτέ μου δὲν θ' ἀγάπησω ἄλλην. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ ἐμοῦ. Εἶσαι νέα, εἶσαι ὥραία, ἔχεις νὰ περάσῃς τόσους χρόνους τῆς ζωῆς σου οἱ ὅποιοι πιθανὸν νὰ εἶναι εὐτυχεῖς.... Σὲ ἀποδίδω λοιπὸν τὸν λόγον σου, Σοφία, εἶσαι ἐλευθέρᾳ· ὅχι ὅτι ἔχεις ἀνάγκη τῆς ἀδείας μου ἐὰν πρέπει νὰ με λησμονήσῃς. . . ἀλλ' ἡ ὑπόσχεσις ἔχει πάντοτε ἱερὸν τι, καὶ ὅταν παύσῃ νὰ εἶναι δεσμός, γίνεται ἔλεγχος συνειδήσεως. Ὅσον δ' ἐμὲ μὴν ἀνυσυχῆς· τὰ πάντα ἐτελείωσαν δι' ἐμέ· ἡ μάνα μου ἀπέθανεν, ἀπέθανε δολοφονημένη! Μὲ μένουν χρέη ἱερὰ νὰ ἐκπληρώσω. . . Θὰ τὰ ἐλθισμόνουν ἴσως, τῶρα ὅμως πρέπει νὰ τὰ ἐκπληρώσω.... Καὶ ἔρω, καὶ σύζυγος, πάντα θὰ μ' ἐγκαταλείψουν εἰς τὸ ἔξῃς. Ἀσπάσου με, Σοφία· διότι σὲ ἀγάπησα ἀπὸ καρδίας.

Ἀλλ' ἡ ταλαίπωρος νέα ἔχυνε δάκρυα πικρά.

— Ὅχι ἀκόμη, Ἰσίδωρε, μὴ φεύγῃς τόσον γρήγορα. Μὲ ἀφίνεις λοιπὸν διὰ παντός! Καὶ διὰ τί; ἂν ὁ πατήρ μου ἐπιμένει, ἐπιμένω καὶ ἐγώ. Θέλεις νὰ σὲ περιμένω ἕνα χρόνον, δύο χρόνους, δέκα χρόνους; ἀποκρίσου με.

— Ἡ θυσία μου ἀπερασίσθη, Σοφία, μὴ τὴν κατασταίνης πλέον πικρὰν μὲ ἐλπίδας ματαίας. Πλὴν τούτου εἶναι ἀρχή. . . Ἐνθυμεῖσαι, Σοφία, ἐξηκολούθησε μετὰ πραότητος ὁ Ἰσίδωρος· ἦτον ἐβδόμῃς τῶν Βαίων, ὡς σήμερον, ὡς σήμερον καὶ τότε ἔλαμπεν λαμπρὸς ἥλιος, καὶ ἀνθίζαν τὰ δένδρα.... Μ' ἔδωκες κλαδίον βαίων ὡς τοῦτο τὸ ὅποσον ἔδωλα εἰς τὸν πῖλόν μου τὴν λειτουργίαν τῆς περυσμένης Κυριακῆς. . . Ὡ ἀνάμνησις θλιβερὰ ἡμέρας τόσον εὐτυχούς! Λάβε τὸ βαίον τοῦτο, Σοφία, καὶ ἐνῶ θὰ με ἀνενθυμίζῃς εἰς σέ, θὰ φέρῃ εἰς τὸν νοῦν σου ὅτι ἠθέλησα νὰ μείνω μόνος ἀτυχεῖς, καὶ ὅτι σὲ ἀπέδωκα τὸν λόγον σου διὰ νὰ μὴ σὲ κἄμω μέτοχον τῶν συμφορῶν μου. . . Ὑγίαινε.

— Ἰσίδωρε!

— Ὑγίαινε!

Ἀλλ' ἡ Σοφία ἔπεσεν ἀλοφυρομένη εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ ἐκραμάσθη ἀπὸ τὸν λαιμὸν του. Μικρὸν κατὰ μικρὸν αἱ χεῖρές της ἀφρέθησαν μόναι, καὶ ἔπεσαν, διότι ἐκινδύνευε νὰ λειποθυμήσῃ. Μόνοι οἱ ὀφθαλμοὶ της ἦσαν ἀνοιχτοί, καὶ ἐφαίνοντο ὅτι τὸν παρεκάλουν. Ἀλλ' ὁ νέος ἐστήριξεν αὐτὴν ἐπὶ τινος δένδρου, ἔβλινε μετὰ πολλῆς ἀγάπης τὴν χεῖρά της, τὴν ἠτένισε μὲ βλέμμα ἀνεκράστου συμπαιθείας, καὶ ψιθυρίσας νέον ὕγαινε, ἀπεμακρύνθη δρομαίως.

Καὶ ἐπανελθὼν εἰς τὴν καλύβην ἐγνονυπέτησαν ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς μητρός του. Συγχωρήσόν με, μητέρα μου εἶπεν, ἠγάπων τὴν Σοφίαν, καὶ ἴσως δὲν θὰ σὲ ἐκδικούμην ὁ Θεὸς ὅμως δὲν τὸ ἐσυγχώρησε. Ἰδοὺ, μητέρα μου, εἰμι ἐλεύθερος, ἐλεύθερος νὰ ἀφιερῶθῶ εἰς τὴν ἐκδίκησιν, διὰ τὴν ὁποίαν ὀρκίσθην καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ὀρκίζομαι καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ τάφου σου.

Καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην τῆς καλύβης, τὸν εἰδοποίησεν ὅτι θ' ἀναχωρήσῃ· ἐπώλησεν ὅ,τι καὶ ἂν εἶχε ὑποζύγιον, ἀγελάδα, σκεύη, καὶ κρη-

τῆσας μόνον ἐκεῖνα ὅσα μετεχειρίζετο ἰδίως ἡ μήτηρ του, τὰ ἔκαυσεν ἐπὶ τοῦ τάφου της.

Καὶ μετὰ ταῦτα ἀναλαβὼν τὰς μακρὰς τοῦ λαοβριθέρου περικνημίδας καὶ τὸ τουφέκιόν του, καὶ ἐπισίξας τὸν σκύλον του, ἀνεχώρησε.

Πολὺς χρόνος παρήλθεν ἔκτοτε καὶ οὐδεὶς ἐγίνωσκε τί ἀπέγεινεν ὁ Ἰσίδωρος.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΞΕΝΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.

—*—*—*

Τὴν ἐπομένην ἐπιστολὴν διεύθυνε πρὸς ὑμᾶς παρ-
επίδοκός τις ξένος ἐν Ἀθήναις, οὗ τινος τὰ φιλελ-
ληνικὰ αἰσθήματα μαρτυροῦν αὐτὸ τῆς ἐπιστολῆς
τὸ περιεχόμενον. Ἐπειδὴ δὲ πρόκειται περὶ ἔργου
τοσούτου ἐπωφελοῦς, προσθέταμεν καὶ ἡμεῖς τὴν
ἀσθενῆ ἡμῶν φωνὴν εἰς τὴν τοῦ γενναίου ξένου, καὶ
ἐπικαλούμεθα ὑπὲρ τῆς παραδοχῆς τῆς προτάσεως
τὰς προθύμους συνδρομὰς τῶν ἀπανταχοῦ δημογε-
νῶν, ἃς θέλομεν ἀναγγέλλει διὰ τῆς Πανδώρας.

α. Κύριε!

» Εἰ καὶ ξένος, λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ γράψω
πρὸς ὑμᾶς ὑπὲρ συμμέροντος ἐλληνικοῦ, εὐελπιστῶν
ὅτι δὲν θέλετε ἀπαξιῶσαι νὰ δηλοσιεύσῃτε τὴν πα-
ροῦσαν, σκοπὸν ἔχουσιν νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν συμπά-
θειαν καὶ τὴν γεννησιδωρίαν τῶν ἡμετέρων συμ-
πολιτῶν ὑπὲρ ἀντικειμένου κατ' ἐξαιρέτην ἐθνικοῦ,
οὗ τινος ἡ πραγματικὴ θέλει βεβαίως ἀνταπεῖφαι
τὴν πατρίδα ὑμῶν διὰ τῶν εὐλογιῶν τοῦ σύγχρονου καὶ
τῶν εὐχῶν μυριάδων ψυχῶν. Ὁ εὐγενὴς ζῆλος, — ἡ
πολύτιμος αὕτη παράδοσις τῶν ἀρχαίων χρόνων καὶ
ἡ ἐλπίς τοῦ μέλλοντος, — μεθ' οὗ ἡ νέα ἐλληνικὴ
γενεὰ ὀργᾷ πρὸς τὴν παιδείαν, διακρίνει ἰδίως τὴν
ἡμετέραν φυλὴν. Ἐκατοστύας νέων διδόντων παι-
δεῖαν στέλλουσι κατ' ἔτος ἢ τε ἐλευθέρᾳ καὶ ἡ δούλη
Ἑλλὰς εἰς Ἀθήνας. Πόσοι σωροὶ νέων πλήρεις εὐ-
φυίας καὶ θάρρους συμπιέζονται περὶ τὰς ἐδρας τῆς
διδασκαλίας! Μόνος ὁ Θεὸς γινώσκει εἰς ὅποιαν
καὶ ὁπῶς θυσίας ὑπεβάλλουσιν ἐαυτοὺς οἱ γονεῖς,
πόσας στερήσεις πάσχουσιν ἕνακα τῆς ἐκπαιδεύ-
σεως τῶν τέκνων αὐτῶν! Κατὰ τὴν βροχεῖαν ἐν
Ἀθήναις διατριβὴν μου, ἐθαύμαζον παρατηρῶν τὸν
ἀδιάκοπον ἀγῶνα τοῦ πνεύματος ὑπὲρ τοῦ res au-
gusta domi.

» Δὲν προτείνω πρὸς τοὺς Ἕλληνας εἰτινας παν-
ταχοῦ γῆς τιμῶσι τὸ ἔθνος αὐτῶν, πρὸς αἷ· ἰδίως
ἀποτεινόμεναι, νὰ ἐξομαλύνωσι τὴν τραχεῖαν ὁδὸν ἣν
καὶ οἱ κλειστοὶ αὐτῶν διέτρεξαν· διότι οἶδα ὅτι αἱ
δυσκολίαι αἱ νικώμεναι ἐν ᾧ νεώτερος, μεταβάλλ-